

Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) na Slovensku. Rozšírenie, biológia, ohrozenie a ochrana – recenze knihy**Eurasian Otter (*Lutra lutra* L.) in Slovakia. Distribution, biology, risks and conservation – critical review of a new book.**

Peter BITUŠÍK¹

¹ Katedra biológie a ekológie, Fakulta prírodných vied UMB, Tajovského 40, SK-974 01 Banská Bystrica, Peter.Bitusik@umb.sk

Recenzovaná práca

URBAN P, KADLEČÍK J, TOPERCER J, KADLEČÍKOVÁ Z a HÁJKOVÁ P: Vydra riečna (*Lutra lutra* L.) na Slovensku. Rozšírenie, biológia, ohrozenie a ochrana.

Vydala Fakulta prírodných vied UMB Banská Bystrica, 165 strán, ISBN 978-80-557-0284-1

Dostupnosť

Publikáciu je možné zakúpiť vo firme Bratia Sabovci, s. r. o., Copy Centrum FPV na Tajovského ulici 40 v Banskej Bystrici.

Recenze

Ako limnobiológ ma vody sprevádzajú počas celej, a už nie krátkej, profesionálnej kariéry. A aj keď sa venujem drobotine na dne potokov a jazier, vždy sa poteším, ak zistím, že miesto, ktoré skúmam, navštevuje vydra. Vtedy mám dobrý pocit, že svojou zanechanou vizitkou potvrdzuje dobrú kvalitu prostredia, v ktorom loví, aj keď viem, že to nie vždy tak musí byť.

Vydra je nepochybne druhom, ktorý svojim výzorom a správaním vzbudzuje u väčšiny ľudí sympatie. Ako to však v prípade predátorov býva, pre časť verejnosti predstavovala a dodnes predstavuje konfliktný druh negatívne ovplyvňujúci jej záujmy. V priebehu 20. storočia sa početnosť druhu výrazne znížila v mnohých krajinách Európy, Slovensko nevynímajúc, a z niektorých oblastí vymizla úplne. A hoci početnosť vydry na Slovensku v súčasnosti stúpa, efektívna veľkosť populácií je stále nízka a vydra riečna zostáva naďalej veľmi zraniteľným druhom.

Intenzívnejší výskum vydry v rámci dlhodobého programu jej výskumu a ochrany sa u nás začal pred 20 rokmi a jeho iniciátormi a tiež realizátormi boli prví dvaja autori publikácie, o ktorej bude ďalej reč.

Keď pred 2 rokmi vyšla publikácia kolektívu autorov Urban P., Kadlečík J., Topercer J. & Kadlečíková Z. „Eurasian otter (*Lutra lutra* L.) in Slovakia. Distribution, biology, risks and conservation“, už vtedy som ako oponent vyzdvihol jej význam nielen z národného, ale aj z celoeurópskeho hľadiska. Monografia, ktorá sa nám v tejto dobe dostáva do rúk, nie je len slovenskou mutáciou predchádzajúcej, ide o jej doplnené a aktualizované vydanie.

Autorský kolektív si dal za cieľ zhrnúť poznatky o rozšírení a biológii vydry riečnej na Slovensku, analyzovať hlavné faktory jej ohrozenia a načrtnúť ochranné a manažmentové

opatrenia zabezpečujúce prežívanie druhu v priaznivom stave. Text je rozdelený na sedem kľúčových kapitol: Pôvod, systematika a taxonómia vydier; Právny a prírodoochranný status vydry riečnej; Rozšírenie (vrátane histórie výskumu druhu na Slovensku); Biológia (vrátane početnosti a jej zmien, teritoriálneho správania, nárokov na prostredie, potravy a genetickej diverzity); Ohrozenia; Ochrana; Osveta.

Možno konštatovať, že ide o najkomplexnejšie dielo o vydre, aké u nás kedy v slovenskom jazyku vyšlo a je porovnateľné s európskymi publikáciami podobného zamerania. Po jej prečítaní, či len prehliadnutí zoznamu citovanej literatúry je dobre viditeľné, aké množstvo údajov bolo zhromaždené za posledné desaťročia. Hodnota publikácie je práve v aktuálnosti a množstve poznatkov viazaných na naše územie. Aj keď autori v úvode skromne uvádzajú, že publikácia je určená najmä pre študentov, ktorí sa vo svojich záverečných prácach venujú tejto problematike, myslím, že by mala byť povinným čítaním aj pre odborníkov zo štátnej ochrany prírody, mimovládnych organizácií, resp. pre užívateľov rybárskych revírov.

Napriek tomu, že ide o odbornú prácu, text sa číta veľmi dobre. Neveľký počet odborných termínov je vysvetlený v terminologickom slovníku. Text je vhodne doplnený grafmi, grafickými schémami, mapami a originálnymi fotografiami, z ktorých mnohé vyhotovili študenti Fakulty prírodných vied v rámci riešenia svojich záverečných prác.